

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO KLASA VII

KLASA VII Uczniów obowiązują wiadomości i umiejętności nabyte w klasach IV - VI.

Ocena celująca

Otrzymuje ją uczeń, którego wiedza znacząco wykracza poza obowiązujący program nauczania. Kreatywnie, samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania. Proponuje rozwiązania oryginalne, wykraczające poza materiał programowy. Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia. Nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości. Bierze udział w konkursach (literackich, ortograficznych, teatralnych lub innych); osiąga w nich sukcesy w szkole i poza szkołą. Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych. Prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny.

Ocena bardzo dobra

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezbłędnie rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat w odniesieniu do utworów omawianych w klasie VII, - świadomie posługuje się terminami: komedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada, tragedia, umiejąc wymienić ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich, - bezbłędnie wskazuje elementy dramatu, swobodnie posługując się terminami: akt, scena, didaskalia, monolog, dialog, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie, pojmując wynikające z nich rozbieżności między mową a pismem, - sprawnie rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny, - rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej (tematu słowotwórczego), - poprawnie określa rodzaj formantu i właściwie wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, - rozpoznaje rodzinę wyrazów, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprawnie gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, - bezbłędnie redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi, - tworzy poprawną wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami, - rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich, - samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania, - uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie, - rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.

<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje w tekście literackim: symbol oraz alegorię i poprawnie określa ich funkcje, - zna pojęcie komizmu, rozpoznając jego rodzaje w tekstach oraz określa jego funkcje, - samodzielnie określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich, - w swoich poprawnych językowo i komunikatywnych wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich, by odwołać się do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi - prawidłowo wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego, - poprawnie porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie, - samodzielnie i twórczo interpretuje dzieła sztuki (obraz), - dostrzega różnice między 	<p>bezbłędnie łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, poprawnie odróżnia ich typy, - rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, - poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje, przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie, - poprawnie odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie, - zna typy skrótów i skrótowców i określa ich funkcje w tekście, - stosuje sposoby wzbogacania słownictwa, - rozumie, na czym polega grzeczność językowa i zawsze stosuje ją w wypowiedziach, - zazwyczaj wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych, - w swoich wypowiedziach poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne, 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki, - przeprowadza prawidłowe wnioskowanie jako element wyvodu argumentacyjnego, - zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie, - tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad, - poprawnie formułuje pytania do tekstu, - dokonuje właściwej interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów. 	
--	--	--	--

<p>literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, - rozpoznaje wywiad jako gatunek dziennikarski i właściwie określa jego podstawowe cechy, - samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.</p>	<p>- wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych, - zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy i je stosuje.</p>		
---	--	--	--

Ocena dobra

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń: - rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat, - określa główne cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i klasyfikuje czytany utwór pod kątem odpowiedniego rodzaju, - posługuje się terminami: komedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada, tragedia, umiając wymienić ich najważniejsze cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich,</p>	<p>Uczeń: - rozumie mechanizm powstawania upodobień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie, - wskazuje wyraz podstawowy i wyraz pochodny (w większości przykładów), - rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej (tematu słowotwórczego), - w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant, - właściwie wskazuje funkcje formantów w nadawaniu</p>	<p>Uczeń: - gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, - tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami, - stosuje akapity jako spójne całości myślowe w tworzeniu wypowiedzi pisemnych, - odróżnia przykład od argumentu,</p>	<p>Uczeń: - korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich, - samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania, - uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie, - rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - w większości poprawnie wskazuje elementy dramatu, - posługuje się terminami: akt, scena, didaskalia, monolog, dialog, - zazwyczaj rozpoznaje w tekście literackim symbol i poprawnie określa jego funkcje, - zna pojęcie komizmu, rozpoznając jego rodzaje w tekstach oraz określa jego podstawowe funkcje, - określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich, - w swoich poprawnych językowo i komunikatywnych wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich. - wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego, - porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie, - w większości samodzielnie interpretuje dzieła sztuki (obraz), - wskazuje różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, 	<p>znaczenia wyrazom pochodnym,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń, - zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy, - rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany (w większości przykładów), - odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie, -stosuje różne sposoby wzbogacania słownictwa. - rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach. - wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych, - stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne, - dostrzega różnicę w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych, - zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych oraz pisowni partykuły „nie” z różnymi 	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego, - zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, uzasadniając własne zdanie. - tworzy zazwyczaj spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad, - formułuje pytania do tekstu, - stara się właściwie interpretować głośowo czytane i wygłaszane teksty 	
---	--	--	--

- rozpoznaje wywiad jako gatunek dziennikarski i właściwie określa jego podstawowe cechy.	częściami mowy i poprawnie je stosuje.		
---	--	--	--

Ocena dostateczna

Kształcenie kulturowe i literackie	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zazwyczaj rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat, - określa niektóre cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i klasyfikuje czytany utwór pod kątem odpowiedniego rodzaju, - zwykle poprawnie posługuje się terminami: komedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada, tragedia, umiejąc wymienić ich podstawowe cechy, - wskazuje elementy dramatu, zna terminy: akt, scena, monolog, dialog, - rozpoznaje w tekście literackim symbol, - zna pojęcie komizmu, - z pomocą nauczyciela określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich, - w swoich wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: upodobnienia fonetyczne, uproszczenia grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie, - rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny, - zna pojęcie podstawy słowotwórczej (tematu słowotwórczego), - w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant , - rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń (łatwe przykłady), - zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, - rozpoznaje imiesłowy, - poprawnie odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, - tworzy wypowiedź, zazwyczaj stosuje odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję, - stosuje akapity w tworzeniu wypowiedzi pisemnych, - zna pojęcia: przykład i argument, - zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, przedstawia własne zdanie, - tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad, - formułuje pytania do tekstu, - próbuje dokonać właściwej interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich, - samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania, - uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie, - rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.

<p>- w większości przypadków poprawnie wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,</p> <p>- stara się samodzielnie interpretować dzieła sztuki (obraz),</p> <p>- dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową,</p> <p>- zazwyczaj rozpoznaje wywiad jako gatunek dziennikarski.</p>	<p>odwrotnie (niekiedy z pomocą nauczyciela),</p> <p>- stosuje różne sposoby wzbogacania słownictwa,</p> <p>- rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stara się ją stosować w wypowiedziach.</p> <p>- stara się wykorzystywać wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych,</p> <p>- zazwyczaj stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne,</p> <p>- zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy i je stosuje.</p>		
--	--	--	--

Ocena dopuszczająca

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń:</p> <p>- korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,</p> <p>- samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,</p> <p>- uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny,</p> <p>- w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant (łatwe przykłady) ,</p> <p>- rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne,</p> <p>- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- przy pomocy nauczyciela gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,</p> <p>- tworzy wypowiedź, stara się stosować odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję, - prezentuje własne zdanie na dany temat,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,</p> <p>- uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,</p> <p>- samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii. 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega zróżnicowanie słownictwa, - rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stara się ją stosować w wypowiedziach, - stara się stosować odpowiednie znaki interpunkcyjne i przy pomocy nauczyciela dokonuje poprawy błędów. 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad, - korzysta ze wskazówek nauczyciela, - formułuje pytania do tekstu, - dokonuje interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów, choć nie zawsze poprawnie. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.
--	---	--	--

Ocena niedostateczna

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie rozpoznaje rodzajów literackich: epiki liryki i dramatu, - nie potrafi zakwalifikować czytanego utworu do odpowiedniego rodzaju, - błędnie wskazuje elementy dramatu, - nie rozpoznaje w tekście literackim symbolu, - w swoich wypowiedziach nie wykorzystuje interpretacji utworów literackich, - nie odnajduje w tekście potrzebnych informacji oraz nie cytuje odpowiednich fragmentów tekstu, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie rozpoznaje wyrazu podstawowego i wyrazu pochodnego, - w wyrazie pochodnym nie wskazuje tematu słowotwórczego i formantu, - nie rozpoznaje rodziny wyrazów, - nie łączy wyrazów pokrewnych, - nie zna zasad tworzenia wyrazów złożonych, -nie dostrzega zróżnicowania słownictwa, - rozumie, na czym polega grzeczność językowa, ale nie stosuje jej w wypowiedziach, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nawet przy pomocy nauczyciela nie gromadzi i nie porządkuje materiału rzeczowego potrzebnego do tworzenia wypowiedzi, - nie tworzy poprawnych wypowiedzi, - nie stosuje odpowiedniej dla danej formy gatunkowej kompozycji, - nie prezentuje własnego zdania na dany temat, - nie tworzy spójnych wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich, - nie uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie, - nie rozwija umiejętności formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.
---	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - nawet z pomocą nauczyciela nie interpretuje dzieła sztuki (obrazu), - nie dostrzega różnic między literaturą piękną a literaturą naukową.	<ul style="list-style-type: none"> - nie stosuje odpowiednich znaków interpunkcyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> - błędnie formułuje pytania do tekstu, - nie dokonuje interpretacji głosowej tekstów	
---	---	--	--